

Enligt sändningslista
Skickas endast som e-post

Kommentarer till förslag till ändring av föreskrifter om användning av kassaregister

1 Bakgrund

Bakgrunden till remissen och förslaget om ändring är att Skatteverket identifierat ett behov av att införa ett undantag från skyldigheten att anmäla registreringsenheter till Skatteverket när registreringsenheterna utgörs av kunders enheter samt att ta bort reglerna om skyltar. I båda fallen är de bakomliggande problemen till stor del en följd av den tekniska utvecklingen.

Utvecklingen av tekniken inom kassaregisterområdet går snabbt. När regelverket infördes 2010 var det vanligast med ROM-baserade (read only memory) kassaregister med mycket begränsat minne. De kassaregister som används idag är till största delen datorbaserade system där kassaregistrets programvara finns på annan plats. Kassaregisterprogrammet ligger ofta på en server hos tillverkaren av kassaregistret eller liknande och kan köras virtuellt från företagarens dator eller annan enhet (surfplatta, mobiltelefon eller liknande).

Skatteverket har sett att företag sätter upp en QR-kod eller på annat sätt låter kunden sköta registreringen av försäljningen och betala för sina varor/tjänster via sin egen enhet. Kunden kan då via sin egen enhet slutföra en försäljning och få ett kvitto. Detta innebär att kunders enheter i vissa fall kan utgöra registreringsenheter som enligt reglerna ska anmälas till Skatteverket.

Skatteverkets bedömning är att det inte är lämpligt att registreringsenheter som kunder tillhandahåller ska träffas av reglerna om anmälan av innehav av kassaregister. Om reglerna följs så innebär det en stor administrativ börda, för såväl anmälan som avanmälan, för vad som rimligen bör vara ett stort antal enheter. Mot bakgrund av de frågor som har kommit in till Skatteverket, samt med beaktande av hur de anmälningar som kommer in till Skatteverket ser ut, bedömer vi att reglerna som de ser ut idag inte följs och att dessa registreringsenheter inte anmäls i den utsträckning som reglerna kräver.

Skatteverket föreslår en förändring som innebär att kunders registreringsenheter så långt som möjligt inte behöver anmälas till Skatteverket. Det är dock viktigt att Skatteverket säkerställer att förändringen så långt som möjligt inte påverkar Skatteverkets möjligheter att göra välgrundade urval och förberedelser inför en kontroll. Förslaget undantag är därför villkorat på så sätt att minst en registreringsenhet som tillhör samma kassaregisterprogram

samt kontrollenhet/kontrollsystem måste anmälas av företaget för att kundernas registreringsenheter ska kunna undantas från anmälan.

Utvecklingen av kontrollenheter och kassaregister har bl.a. gjort att utseendet på dessa tekniska apparater har förändrats jämfört med när reglerna infördes. Många kontrollenheter är idag mindre än en tändsticksask vilket gör det mycket svårt att fästa skylten med identifikationsnummer (ID-skylten) på enheten. För företag som har en kontrollenhet av typ C finns enheten oftast inte i verksamhetslokalen utan den är istället placerad i en serverhall där den inte disponeras fysiskt av företaget. Det gör att det i väldigt många fall inte finns någon möjlighet alls för företagen att fästa skylten på den anmälda enheten.

Att de kassaregister som idag används till största delen är datorbaserade system där kassaregistrets programvara finns på annan plats innebär att det för många verksamheter bara finns en datorskärm på försäljningsplatsen, ibland tillsammans med ett fysiskt tangentbord. Företag kan även ha en kassalösning som innebär att de endast använder en vanlig mobiltelefon för att registrera försäljningen.

Skatteverket har genom observationer vid kontrollbesök noterat att det är vanligt förekommande att företagen fäster utfärdade ID-skyltar på ett felaktigt sätt. De ROM-baserade kassaregistren som var vanligast när regelverket om skyltar infördes var enkla att fästa en skylt på och skylten tydliggjorde vilket kassaregister som var anmält. Med dagens kassaregistersystem är det inte lika tydligt vad som utgör den registreringsenhet som är anmäld. Det innebär att det är svårt för företagen att identifiera vad som utgör den registreringsenhet som skylten ska fästas på. Det är många gånger så att det inte heller går att fästa någon skylt på registreringsenheten eller att företagen fäster skylten på datorskärmen i tron om att det är den som är anmäld trots att den i många fall inte utgör en registreringsenhet. När datorskärmen byts ut skapas ett behov hos företaget att beställa en ny skylt.

Sammanfattningsvis är reglerna om skyltar svåra att tillämpa idag och det skapar problem såväl hos företagen som inte vet var skylten ska fästas som hos Skatteverket, som måste producera och skicka ut skyltarna. Detta medför även en kostnad för det allmänna som inte motsvaras av en tillräckligt stor nytta för Skatteverkets kontroll. Skatteverket bedömer att reglerna om skyltar har tappat sin funktion och betydelse. Mot den bakgrunden föreslås att reglerna om skyltar tas bort.

2 Bestämmelser om kassaregister

Företag som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort ska använda certifierade kassaregister. Detta har gällt sedan den 1 januari 2010 och bestämmelserna om detta finns idag i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Bestämmelsen att använda kassaregister gäller inte alla företag, 39 kap. 4 § SFL. Vissa undantag finns i 39 kap. 5 § SFL. Detta gäller bl.a. företag som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort.

Skatteverket kan i enskilda fall besluta om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister, 39 kap. 9 § SFL.

Lagkravet på kassaregister tillkom som en följd av att ett omfattande skatteundandragande i kontanthandeln uppmärksammats genom skattekontrollen. För att försvåra skattekontrollen använde oseriösa företag inte kassaregister eller använde manipulerade kassaregister som hjälp för skatteundandragandet. Det var därför nödvändigt att det infördes bestämmelser om certifierade kassaregister, regeringens proposition 2006/07:105 Konkurrens på lika villkor i kontantbranschen. Av förarbetena till lagstiftningen om kassaregister framgår att kravet på det tekniska kontrollsystemet (kassaregister) är att den för intäktskontrollen väsentliga informationen ska registreras. Denna information ska bevaras och vara tillgänglig för kontrollerande myndigheter. Systemet ska inte gå att manipulera eller förändra utan att det går att upptäcka vid en kontroll, jfr prop. 2006/07:105 s. 28.

Enligt 39 kap. 7 § SFL ska all försäljning och annan löpande användning av ett kassaregister registreras i kassaregistret. Enligt 39 kap. 8 § SFL ska ett kassaregister på ett tillförlitligt sätt visa alla registreringar som har gjorts samt programmeringar och inställningar som utgör behandlingshistorik enligt bokföringslagen (1999:1078). Av samma paragraf framgår att ett kassaregister ska vara certifierat. Uppgifter som registreras i ett kassaregister enligt 39 kap. 7 § SFL kan dokumenteras antingen på kontrollremsa (pappersdokument) eller i journalminne (elektronisk form), 42 kap. 2 § SFL.

Skatteverket har bemyndigats att föreskriva om bl.a. krav på kassaregister, 9 kap. 2–3 §§ skatteförfarandeförordningen (2011:1261). För att uppnå den önskade säkerhetsnivån för skattekontrollen till en rimlig kostnadsnivå har Skatteverket valt en lösning som, genom en undantagsregel, innebär att de rättsliga kraven på kassaregister är uppfyllda med ett tillverkardeklarerat kassaregister som är anslutet till en certifierad kontrollenhet eller ett certifierat kontrollsystem. Bestämmelserna om tillverkardeklarerat kassaregister finns i Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:9) om krav på kassaregister. Bestämmelserna om kontrollenheten finns i Skatteverkets föreskrifter om kontrollenhet till kassaregister, SKVFS 2009:2 (omtryck SKVFS 2016:1). I SKVFS 2020:9 finns bestämmelser om certifierat kontrollsystem till kassaregister. Bestämmelser om användning av kassaregister finns i Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister och dessa regler finns omtryckta i SKVFS 2021:18 Skatteverkets föreskrifter om ändring i Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister.

Av reglerna i 7 kap. 1 § SFL framgår att Skatteverket ska registrera den som är skyldig att använda kassaregister. Om den som ska anmäla sig för registrering är skyldig att använda kassaregister så ska anmälan enligt 7 kap. 3 § SFL innehålla uppgift om de kassaregister som finns i verksamheten. I samband med omtrycket av Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister (SKVFS 2021:18) infördes i 4 kap. 1 § en regel om att varje registreringsenhet och dess kontrollenhet eller kontrollsystem ska anmälas till Skatteverket som ett separat kassaregister. Definitionen av registreringsenhet finns i föreskriftens 2 kap. 13 § och där framgår att med registreringsenhet avses en enhet inom ett

kassaregistersystem som kan slutföra en försäljning genom att beordra att ett kassakvitto skrivs ut i pappersform eller tas fram i elektronisk form.

Av 3 kap. 8 § Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister, ändrad genom SKVFS 2021:18, framgår att Skatteverket efter att anmälan har gjorts ska tillhandahålla skyltar med identifikationsnummer för varje registreringsenhet och kontrollenhet eller kontrollsystem som omfattas av anmälan. Företaget ska omedelbart sätta fast skyltarna på ett synligt och säkert sätt på respektive registreringsenhet och kontrollenhet. För kassaregister med kontrollsystem ska skyltarna sättas fast på registreringsenheten och den enhet som innehåller kontrollsystemets buffringsprogram. Kassaregistret får användas endast om en registreringsenhet och dess kontrollenhet eller kontrollsystem är märkt med identifikationsnummer. Kassaregistret får dock användas efter att en anmälan enligt första stycket gjorts fram till dess skyltarna tillhandahållits, trots att märkning ännu inte gjorts. Om det är förenat med svårigheter att sätta fast skyltarna enligt första stycket får dessa i stället förvaras på ett ordnat och säkert sätt i verksamhetslokalen tillsammans med en förteckning över vilka komponenter som hör till en viss skylt.

3 Förslag till ändringar av regler om anmälning av registreringsenhet

Skatteverket föreslår att ett villkorat undantag införs för anmälan av kunders enheter genom en ändring i 4 kap. 1 § Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister enligt nedan.

1 § Varje registreringsenhet och dess kontrollenhet eller kontrollsystem ska anmälas till Skatteverket som ett separat kassaregister.

Från kravet i första stycket undantas registreringsenheter som innehas av kund om den som träffas av kravet anmält minst en registreringsenhet, med samma kontrollenhet eller kontrollsystem och kassaregisterprogram som den av kund innehavda registreringsenheten, som ett kassaregister.

Om ett kassaregister inte fungerar ska detta dokumenteras och företaget ska utan dröjsmål anmäla detta till Skatteverket.

4 Förslag till upphävande av regler om skyltar

Skatteverket föreslår att bestämmelsen om skyltar i 3 kap. 8 § i Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2014:10) om användning av kassaregister upphävs i sin helhet.